

ENTREVISTA

Ramon Solsona

NOVEL·LISTA

► ► ►

LD. *¿La majoria d'històries que ha inclòs a 'Línia Blava' són inventades?*

RS. Em vaig proposar fer un llibre volgutament novel·lesc. El lector potser hi reconeixerà alguns fets que han sigut notícia i que jo he aprofitat, però en realitat només es tracta de l'anècdota, de l'espurna a partir de la qual he imaginat un personatge i la seva vida. He sigut lliure de fer i desfer, de crear històries de procedència molt diversa i de tons molt diferents, de fer coincidir unes persones i en canvi decidir que d'altres no arribin a confluïr, malgrat haver estat a frec de tocar-se...

LD. *En part, doncs, l'atzar juga un paper principal en el seu llibre.*

RS. I no només l'atzar, perquè hi ha històries que es relacionen mitjançant el binomi causa-efecte: petits detalls aparentment innocus fan que dos personatges no s'arribin a trobar mai, per exemple.

LD. *¿Havent de moure tants fils, no tenia por que la història se li escapés de les mans?*

RS. I tant! De fet he hagut de tibar molt les històries perquè tinguessin interès sense que això suposés un problema de llegibilitat. El meu gran temor era que el lector se'm perdés, per això tot està molt calculat i pensat. L'arquitectura de la novel·la ha sigut molt laboriosa, encara que aparentment no ho sembli. El llibre és ple de contraforts, però volgutament he preferit que no es vegin. Per exemple, mai hi ha més de cinc històries en una mateixa estació. També he mesurat molt bé en quin moment de la novel·la es creuen dues històries i per què. A part, he fet servir alguns trucs literaris per aconseguir que el lector no es perdi, però això ja seria desvelar els secrets de l'ofici...

LD. *Per què la línia blava i no una altra?*

RS. Perquè la tinc molt a la vora i m'agrada el recorregut que fa, des d'un barri popular de Barcelona com és Horta fins a Cornellà. És un trajecte que humanament dóna molt de joc: passa per dos hospitals (Sant Pau i el Clínic), pel Nou Camp... La línia vermella tenia més estacions, però vaig pensar que per les característiques del llibre, amb les de la blava ja en tenia prou.

LD. *En la seva novel·la anterior, 'No tornarem mai més', el fet de veure com evoluciona la gent amb el pas dels anys ja era important.*

RS. Sí, però a *Línia Blava* aquest recurs és més cruel, perquè el narrador, amb la seva tafaneria fantàstica que el fa observar i imaginar, juga a ser Déu, sap més dels personatges que ells mateixos perquè fins i tot imagina per a ells un futur que els mateixos passatgers desconeixen. Ell sap com acabaran! Sap si les seves il·lusions es realitzaran o fracassaran.

ROBERT RAMOS

LD. *¿Traduirà 'Línia Blava' al castellà vostè mateix, com ja va fer amb 'No tornarem mai més'?*

RS. No ho crec, perquè he acabat molt cansat de *Línia Blava* i no em veig amb cor de tornar-hi. El mecanisme per aconseguir que tot encaixés ha sigut molt complicat, perquè cada una de les històries, fins i tot la que només dura dues estacions, podia donar perfectament per a un llibre independent. Per això, per a encabir-les totes, les he hagudes de comprimir, de condensar, amb la qual cosa la narrativitat és molt alta i tot passa bastant de pressa. De totes maneres, autotraduir-se és molt dur, perquè pots adonar-te que realment hi ha fragments en què no has aconseguit transmetre el que de debò volies dir.

LD. *¿Ha hagut de descartar gaires històries?*

RS. Sí, perquè si observes les coses que passen al món, t'adones que la realitat és un estímul constant per a la teva imaginació. Per exemple, vaig estar rumiant incloure-hi la història d'un magribí que fa temps que tenen amnèsic en un hospital de Terrassa i la de dues germanes que vivien juntes; poc després de morir la primera, van trobar la segona morta d'inanició i aferada al seu cadàver. Són històries reals, com la que fa poc

va saltar als mitjans de comunicació: es tractava d'un pare desconolat que no podia donar diners al seu fill perquè es comprés drogues, però que l'acompanyava per evitar que com a mínim no fes mal a les persones a qui robava! La realitat sempre supera la ficció, i a l'escriptor li toca posar-hi l'ofici per explicar-la.

LD. *¿'Línia Blava' s'assembla en part a 'Estació d'enllaç', la sèrie de TV3 de la qual era coguionista?*

RS. No, perquè a *Estació d'enllaç* hi havia uns personatges que es repetien capítol a capítol i que eren coneguts pel públic: l'amo del bar, el quiosquer, el cap d'estació, la mestressa de la botiga d'articles de regal... Per contra, a *Línia Blava* els personatges pràcticament no tenen ni nom, són gent anònima.

LD. *¿Vostè, que és guionista, periodista i escriptor, com es definiria?*

RS. Sense cap mena de dubtes, jo com més disfruto és escrivint contes i novel·les. De totes maneres, també m'agrada molt escriure articles per als mitjans de comunicació: l'article enganxa, és com un vici. Passen tantes coses al teu voltant, tens tants estímuls, que de vegades penses que és una llàstima no poder utilitzar tot aquest material en un article, sobretot quan durant anys has pogut dir la teva. Ara ho trobo una mica a faltar, perquè només tinc un article quinzenal a *El 9 Esportiu*.

LD. *I també és el director de l'espai 'Més paraules', de TV3.*

RS. És un miniespai d'un minut protagonitzat per escriptors que pretén atraure l'interès dels espectadors per la llengua. Disfruto treballant en la divulgació d'aspectes del llenguatge, perquè aquest és un món que m'apassiona. Com que la llengua catalana està tan associada a patiments, frustracions i pessimismes, m'agrada poder transmetre una certa alegria del llenguatge. Crec que sé

trobar la manera d'interessar la gent per la llengua, sense haver fer lingüística pura ni erudició. Suposo que em surt el *profe* que porto a dintre, ja que durant anys he sigut professor d'institut.

LD. *Aquest aspecte lúdic també es reflecteix en les seves novel·les.*

RS. Sempre he tingut sentit de la broma i per això he escrit alguna novel·la amb un to marcadament humorístic com ara *DG. Línia Blava*, en canvi, forma part de les meves novel·les més aviat serioses. Tot depèn del to que vulgui donar a la novel·la. Decidir quin to, quina estratègia narrativa i quina estructura vull per a un llibre és molt important. El que, per contra, no em plantejo mai és l'estil.

LD. *¿Enyora la vida de professor d'institut?*

RS. No, perquè vaig sovint a escoles i instituts i la veritat és que m'hi sento el *rei del mambo*: és un món que conec bé i on em sento a gust. De totes maneres, actualment l'ofici de professor d'institut s'està fent molt dur. Comprenc que n'hi hagi molts que estan cremats.

LD. *Ara no hi tornaria, doncs?*

RS. No, encara que sempre havia pensat que algun dia sí que ho faria. Creia que després d'escriure uns quants llibres se m'acabaria la corda i tornaria a l'institut, però no ha passat així, perquè com més he escrit més ganes he tingut de continuar fent-ho. Escriure és com un esport: ara tinc el múscul de la imaginació molt entrenat i per això cada vegada tinc més idees, projectes i recursos.

LD. *¿Suposo, per tant, que ja deu estar pensant en un nou llibre?*

RS. Sí, però no ve d'ara, sinó de ja fa temps. Hi ha molta cua d'arguments! Tinc unes quantes novel·les al cap i alguns dels meus projectes actuals ja estan molt avançats. De moment mai m'he cansat d'escriure. Al contrari, el que se'm fa insostenible és no poder dedicar-hi tot el temps que voldria.

EL QUIOSC

PEPO TAMARIT

Cota Zero. Número 18.
EUMO EDITORIAL.
Vic, desembre, 2003.

Revista de periodicitat anual dedicada a l'arqueologia i la ciència. En concret, està especialitzada en patrimoni i dossiers específics sobre el món de l'arqueologia. En aquesta ocasió parla dels 40 anys de *Les arrels de Catalunya*, de Miquel Tarradell.

Assaig de Teatre. Núm. 39 i 40.
AIET.
Barcelona, desembre, 2003.

En aquest número es commemora amb un dossier el 10è aniversari de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral, entitat editora de la revista. També tenim articles sobre els centenaris de Rafael Alberti, Max Aub i María Teresa León.

Autodafe. Números 3 i 4.
ANAGRAMA.
AUBERVILLIERS, 2003.

Revista editada per diferents editorials de tot el món i veu del Parlament Internacional dels Escriptors. En aquesta ocasió mira d'enumerar les formes que han pres la censura i la propaganda i les noves xarxes de resistència intel·lectual.

“Escriure és com un esport: ara tinc el múscul de la imaginació molt entrenat i per això cada vegada tinc més idees”